

सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४ को दफा-५ (३) र नियमावली २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको ।

स्वतः प्रकाशन (Pro-active Disclosure)

२०७८ माघ देखि चैत्र मसान्त सम्मको

त्रैमासिक विवरण

सूचना सार्वजनिक गरेको मिति : २०७९ बैशाख

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति : नेपालमा कारागार व्यवस्था

नेपालमा कारागार (जेल) को इतिहास वि.सं.१९७१ बाट सुरु भएको हो । नेपालको पहिलो कारागार हालको कारागार कार्यालय, जगन्नाथदेवल, काठमाडौं हो । यसलाई सुरुमा सदर जेल भनिन्थ्यो । पहिले जेल मुख्तियारको मातहतमा रहन्थ्यो र त्यसको प्रमुख "रोलवाला जर्नेल" रहने व्यवस्था थियो ।

२००७ साल पश्चात कारागार प्रशासन गृह मन्त्रालय अन्तर्गत रहने व्यवस्था भयो । काठमाडौं उपत्यकाका कारागारहरूको उपत्यका अंचल कमिशनर र जिल्लास्थित कारागारहरूको प्रशासन बडाहाकिमको प्रत्यक्ष निर्देशन र नियन्त्रणमा सञ्चालन भएको पाइन्छ ।

नेपालको अञ्चल तथा जिल्लाको विभाजन (१४अञ्चल र ७५जिल्ला) पश्चात यो स्थानीय प्रशासनको नियन्त्रण र निर्देशनमा हुनथाल्यो । २०१९सालमा कारागार सम्बन्धी व्यवस्था गर्न कारागार ऐन, २०१९ निर्माण भयो । कारागार ऐन, २०१९ को दफाले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कारागार प्रशासनलाई व्यवस्थित र नियमित गर्न कारागार नियमावली २०२० को तर्जुमा भै लागू भयो । गृह मन्त्रालयको कारागार व्यवस्थापन महाशाखाद्वारा सम्पादन भई आएको कारागार व्यवस्थापन तथा प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरू प्रभावकारी एवं सफल बनाउन २०५० साल श्रावण १ गतेदेखि गृह मन्त्रालय अन्तर्गत केन्द्रीय तहमा कारागार व्यवस्थापन विभागको स्थापना भएको हो । तत्पश्चात कारागार व्यवस्थापन र प्रशासन सम्बन्धी काम कारागार व्यवस्थापन विभाग अन्तर्गत हुँदै आएको छ । स्थानीय तहमा कारागार कार्यालयमा सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको प्रत्यक्ष निर्देशन र नियन्त्रणमा रहने व्यवस्था छ ।

नेपालमा हाल धनुषा, बारा, भक्तपुर, पूर्वी रुकुम र पूर्वी नवलपरासी गरी पाँच जिल्ला बाहेकका ७२ जिल्लामा ७४वटा कारागारहरू रहेका छन् । एकै जिल्लामा दुईवटा कारागार भएका जिल्लाहरू दाङ र काठमाडौं हुन् । दाङ जिल्लामा घोराही र तुल्सीपुर तथा काठमाडौं जिल्लामा जगन्नाथदेवल र डिल्लीबजारमा कारागारहरू रहेका छन् । नेपालमा हाल मोरङ, पर्सा, भक्तपुर, मकवानपुर, कास्की, रुपन्देही, बाँके र डोटी गरी ८ वटा बालसुधार गृहहरू संचालनमा रहेका छन् ।

२. निकायको काम कर्तव्य र अधिकार: कारागार व्यवस्थापन विभागका कार्यहरू :

कारागार व्यवस्थापन सम्बन्धि काम गर्ने केन्द्रीय निकायको रूपमा कारागार व्यवस्थापन विभागको स्थापना भएको हो। गृह मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको कारागार व्यवस्थापन विभागले गर्ने कार्यहरूलाई निम्न बुँदामा उल्लेख गर्न सकिन्छ ।

१. विभाग र मातहतका कारागार कार्यालयहरूको निम्ति आवश्यक पर्ने वार्षिक बजेटको प्रस्ताव तयार गरी कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकायमा पठाउने र नेपाल सरकारले विनियोजन गरेको बजेट रकम अनुसार खर्चको निकासा दिने, लेखापरीक्षण गराउने र बेरुजु फछ्छौट गराउने ।
२. कारागार व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्थाहरूको अधीनमा रही कारागार कार्यालयहरूको कार्यको आवश्यकता एव श्रोत-साधन अनुरूप निरीक्षण र सुपरीवेक्षण गर्ने ।
३. कारागार कार्यालयहरूबाट प्राप्त मासिक प्रतिवेदन (अनुसूची ४) को आधारमा बन्दीहरूको अभिलेख राख्ने ।
४. विभाग र विभाग अन्तर्गतका कारागार कार्यालयहरूमा कार्यरत राजपत्र अनंकित तहका कर्मचारीहरूलाई आवश्यकता अनुसार विभाग वा कारागार कार्यालयहरूमा सरुवा गर्ने ।
५. विभाग र कारागार कार्यालयहरूको निजामती कर्मचारीको दरबन्दी र ती दरबन्दीमा कार्यरत कर्मचारीहरूको अभिलेख राख्ने ।
६. कारागारमा कैद भुक्तान गरिरहेका नकरात्मक सूची नपरेका साथै असल चालचलन भएका कैदिहरूलाई विभिन्न अवसरमा कैदकट्टा/माफिमिनाहादिनका निम्ति कारागार कार्यालयहरूबाट प्रमुख जिल्ला अधिकारीको सिफारिस सहित प्राप्त विवरणको छानबिन गरी सिफारिस सहित गृह मन्त्रालयमा पठाउने ।
७. कारागारमा आश्रित बालबालिकाहरू, बिज्याउँ गरी कैद वा थुनामा परेका बालबालिकाहरू र कैद मुक्त बन्दीहरूको संरक्षण र हेरचाहको एवं पुनर्स्थापनाको कार्यमा संलग्न संस्थाहरूको अवलोकन भ्रमण गर्ने तथा ती संस्थाहरूमा रहेका आश्रित बालबालिका, बिज्याउँ गरी कैद वा थुनामा परेका बालबालिका र कैद मुक्त बन्दीहरूको संख्या नियमितरूपले विभागमा पठाउन ती संस्थाहरूलाई आग्रह गर्ने ।
८. आवश्यकता अनुसार मातहतका निकायहरूलाई क्रियाशील गराई उपलब्ध साधन र श्रोत अनुरूप बन्दीको मागको समाधान गर्न प्रयत्न गर्ने ।

९. ठेकिएको कैद भुक्तान भएको बन्दीहरुलाई छुटकारा दिनको निम्ति कारागार कार्यालयहरुलाई निर्देशन वा स्वीकृती दिने ।
१०. कारागारको भौतिक अवस्थाको सुदृढीकरण गर्न र बन्दीहरुको ब्यक्तित्व बिकास,सीप विकास, पुनर्स्थापना एवं कारागार व्यवस्थापनको आधुनिकीकरणको निम्ति परियोजना, योजना तथा कार्यक्रमहरु गरी स्वीकृती एवं बजेट निकासको निम्ति मन्त्रालयमा पठाउने र स्वीकृत परियोजना, योजना तथा तोकिएको कार्यविधि अनुसार कार्यान्वयन गर्ने र गराउने तथा नेपाल सरकारको नीति निर्देशनको उपलब्ध साधन र स्रोतको परिचालन गरेर सो सम्बन्धी कार्य गर्न/गराउनको निम्ति कारागार कार्यालयहरुलाई निर्देशन दिने ।
११. विद्यमान ऐन, नियम र नीति निर्देशन अन्तर्गत रही मातहतका कार्यालयहरुलाई निर्देशन दिने ।
१२. बन्दीको आश्रित बालबालिका तथा विज्याइँ गरी कैद वा थुनामा परेका बालबालिका (बाल अपराधी) को बन्दीहरुको सुधार, संरक्षण र पुनर्स्थापनाको कार्यमा संलग्न सुधारगृह र संस्थाहरुसँग समन्वय गरी आवश्यकता अनुसार ती संस्था र सुधार गृहहरुसँग सम्झौता गरी त्यस्ता बालबालिका, बाल अपराधी र कैद मुक्त बन्दीहरुको हितको निम्ति कार्यक्रम संचालन गर्ने गराउने ।
१३. कारागार कार्यालयहरुमा नियमित र अनुपयुक्त काम भएको भनी विभागमा उजुरी वा गुनासाहरु आएमा त्यस्ता गुनासोको सत्यतथ्य छानविन एवं पहिचान गरी आवश्यकता अनुसार कारबाही गर्ने वा सोको निम्ति सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउने।

कारागार ब्यबस्थापन बिभाग, कालिकास्थान

३. कारागार कार्यालयहरुको दरबन्दी विवरण

क्र. सं.	रा.प. द्वितीय	रा.प. तृतीय			रा.प.अनं. प्रथम				रा.प.अनं. द्वितीय					श्रेणी विहिन
१	उप सचिव	शा. अ.	ले. अ.	प्रा. (मे.अ.)	ना.सु.	ले. पा.	प्रा. (सि.अ. हे.व.)	क.अ.	खरीदार	स.ले.पा.	अ.न. मी.	स.क. अ.	का.स.	ह.स.चा.
२	७	58	१	१	८२	16	74	9	71	57	4	61	342	33
अन्य														
१	केन्द्रीय कारागार अस्पताल	मे.सु. -1, रेडियोलोजिष्ट -1, साईकाट्रिक विशेषज्ञ -1, डर्मासि. -1, जनरल फिजिसियन - 2, जनरल सर्जन -2, ल्याब टेक्नोलोजिष्ट -1, नर्सिङ अधिकृत -1, शाअ-१, अ. ३, रेडियोग्राफर -2, ल्याब टेक्निसियन - 1, स्टाफ नर्स -12, मेडिकल रेकर्डर -1, फार्मसी सहायक -2, वा.मे. ओभरसियर- 1, नेत्र सहायक -1, डेण्टल सहायक -1, स.क.अ-२, अ.हे.ब.-२, खरीदार-१, मे.अ.-६, ना.सु.-३, क.अ.-१ ले.पा.-१, ह.स.चा.-३, का. स. १४, ।												
२	मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल	कन्सल्टेन्ट साइक्याट्रिक- 1, मे.अ.-२ शा.अ.-१ ना.सु.-१ ले.पा.-१, स.क.अ.-१, अ.न.मी.-२, स्टाफ नर्स - ६, हे.अ. -२, अ.हे.व. -2, ह.स.चा.-१, का.स.-२,												

४. कारागार व्यवस्थापन विभाग बाट प्रदान गरिने सेवाहरू

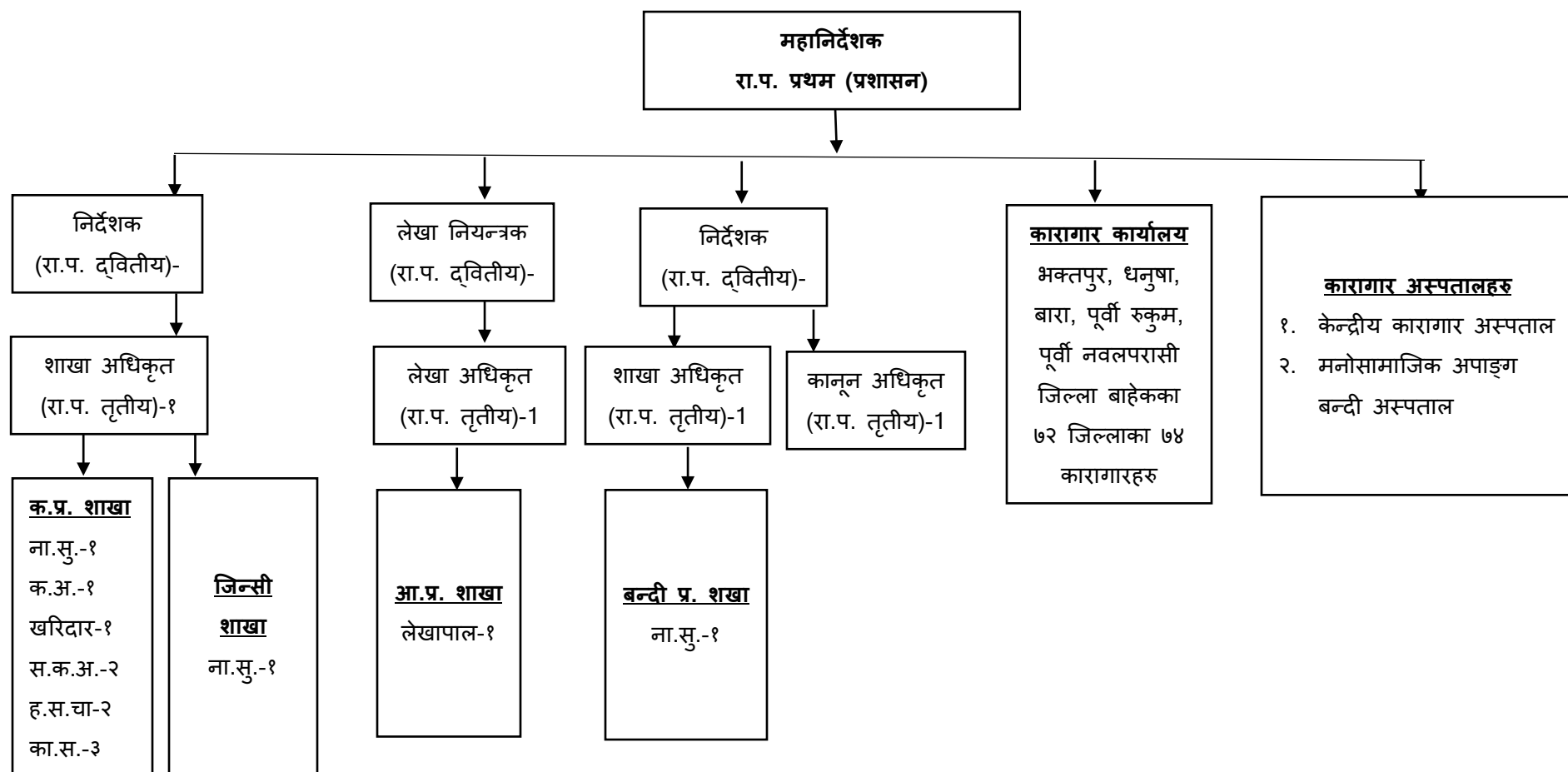
कारागार व्यवस्थापन विभाग नागरिक बडापत्र (Citizens Charter)

सेवा विधाको विवरण	आवश्यक पर्ने कागजपत्रहरू प्रमाणहरू	शुल्क/दस्तुर	लाग्ने मय	जिम्मेवार पदाधिकारी शाखा/फाँट	गुनागुना गर्ने अधिकारी	कैफियत
१. न्यायिक तथा अर्धन्यायिक निकायहरूको आदेशले कारागारहरूमा आउने धुनुवा, कैदी बन्दीहरूको अभिलेख राख्ने ।	धुनामा पठाउने निकायको स्पष्ट आदेश हुनुपर्ने ।	निःशुल्क	तुरुन्त	जेलर (स्वन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
२. i) बन्दीहरूको निवासीय व्यवस्था । • चामल ७०० ग्राम र ६० रुपैयाँ । ii) नाबालकलाई - • ७ महिनादेखि १ वर्षका लागि १०० ग्राम र ३५ रुपैयाँ । • १-३ वर्षका लागि १५० ग्राम र ३५ रुपैयाँ । • ३-५ वर्षका लागि २०० ग्राम र ३५ रुपैयाँ । • ५-७ वर्षका लागि २५० ग्राम र ३५ रुपैयाँ । • ७-१२ वर्षका लागि ४५० ग्राम र ३५ रुपैयाँ । • १२ वर्ष माथिका लागि ६०० ग्राम चामल र ३५ रुपैयाँ । iii) दशैँ खर्च प्रतिवर्ष रु ३०० । iv) लुत्केरी खर्च रु १००० ।	बन्दीको अभिलेख	निःशुल्क	दैनिक	जेलर (स्वन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	आ.व. २०७५/०७६ को बजेट वक्तव्यमा उल्लेख भएको नियमावली शोधनको लागि म.प. का.मा प्रस्ताव पेश भएको
३. बन्दीहरूका लागि लत्ता कपडा उपलब्ध गराउने । • वैशाख र कार्तिकमा गरी वर्षको २ पटक लगाउने कपडा । • २ वर्षमा १ पटक ओढ्ने ओछ्याउने कपडा पाउने ।	बन्दीको अभिलेख	निःशुल्क	तोकिएको निर्दिष्ट मयमा वितरण हुने ।	जेलर (स्वन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
४. बन्दीहरूलाई स्वास्थ्योपचार, मनोरञ्जन, शिक्षा, दाचार, निषेधिका मेतका अब र दिलाउने ।	बन्दीको अभिलेख	निःशुल्क	स्वास्थ्योपचार तुरुन्तै र अन्य आवश्यकताअनुसार	जेलर (स्वन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
५. बन्दीगृह लगायत भौतिक संरचनाको निर्माण, मर्मत मरारको प्रबन्ध ।	बन्दीगृह र भौतिक अवस्थाको स्पष्ट स्थितिका आधारमा	आवश्यकताअनुसार	नियमित रूपमा	स्वन्धित कारागार प्रशासन	प्र.जि.अ.	
६. (क) बन्दीहरूको शतप्रतिशत कैद मुक्त भएको आदेश दिने ।	जेलरबाट प्रमाणित भै आएको छुट पाउने निष्कर्ष ।	निःशुल्क	७ दिन अगावै कारागार कार्यालयले विभागमा पठाउनुपर्ने ।	जेलर, प्र.जि.अ.	गृह मन्त्रालय	

कारागार ब्यबस्थापन बिभाग, कालिकास्थान

वेवा विधाको विवरण	आवश्यक पर्ने कागजपत्रहरु प्रमाणहरु	शुल्क/दस्तुर	लान्ने मय	जिम्मेवार पदाधिकारी शाखा/फांट	गुना ठोक्ने अधिकारी	कैफियत
(ख) राष्ट्रिय पर्व तथा अन्य महत्वपूर्ण उत्सवहरुको उपलक्ष्यमा हुने कैद माफी भिनाहा तथा छुट ।	बन्दीहरुको अभिलेखको आधारमा जल चालचलन हितको म्वन्धित जेलर र प्र.जि.अ. को फारि	निःशुल्क	३ हप्ता अगावै मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्ने ।	कारागार व्यवस्थापन विभाग	गृह मन्त्रालय	
७. बन्दीहरुको समूहिक माग, निवेदन आदि म्वन्धित निकायमा पठाउने व्यवस्था गर्ने ।	कारण हित जेलर र प्र.जि.अ.को फारि	निःशुल्क	आवश्यकता अनुसार	निर्देशक	महानिर्देशक	
८. बाल विज्याईका एवं बन्दीका विषयमा रहेका आश्रित हरुलाई क्रमशः बाल धार गृहमा राख्न स्याहरु ग मर्क र मन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।	जेलर र प्र.जि.अ. को फारि	निःशुल्क	आवश्यकताअनुसार नियमित रुपमा हुने ।	जेलर	जिल्लामा प्र.जि.अ. र विभागमा महानिर्देशक	
९. बन्दीका आफन्त, मित्रहरु, कानून व्यवसायीहरु तथा विभिन्न राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाका प्रतिनिधि भेटलाई बन्दीहरु ग भेटघाटको व्यवस्था मिलाउने ।	कारागार नियमावली एवं नेपाल सरकारले तर्जुमा गरेको नीति निर्देशन अनुरूपको प्रक्रिया पुर्याउनुपर्ने ।	निःशुल्क	म्वन्धित कारागार शाखाले तोकेको निश्चित मय, आवश्यकता अनुसार हुने ।	जेलर	प्र.जि.अ.	
१०. कारागारमा रहेका बन्दिहरुको स्थानान्तरण ।	म्वन्धित व्यक्तिको निवेदन/कारण हितको जेलर र प्र.जि.अ.को फारि	निःशुल्क	आवश्यकता अनुसार ।	जेलर/प्र.जि.अ.	महानिर्देशक	

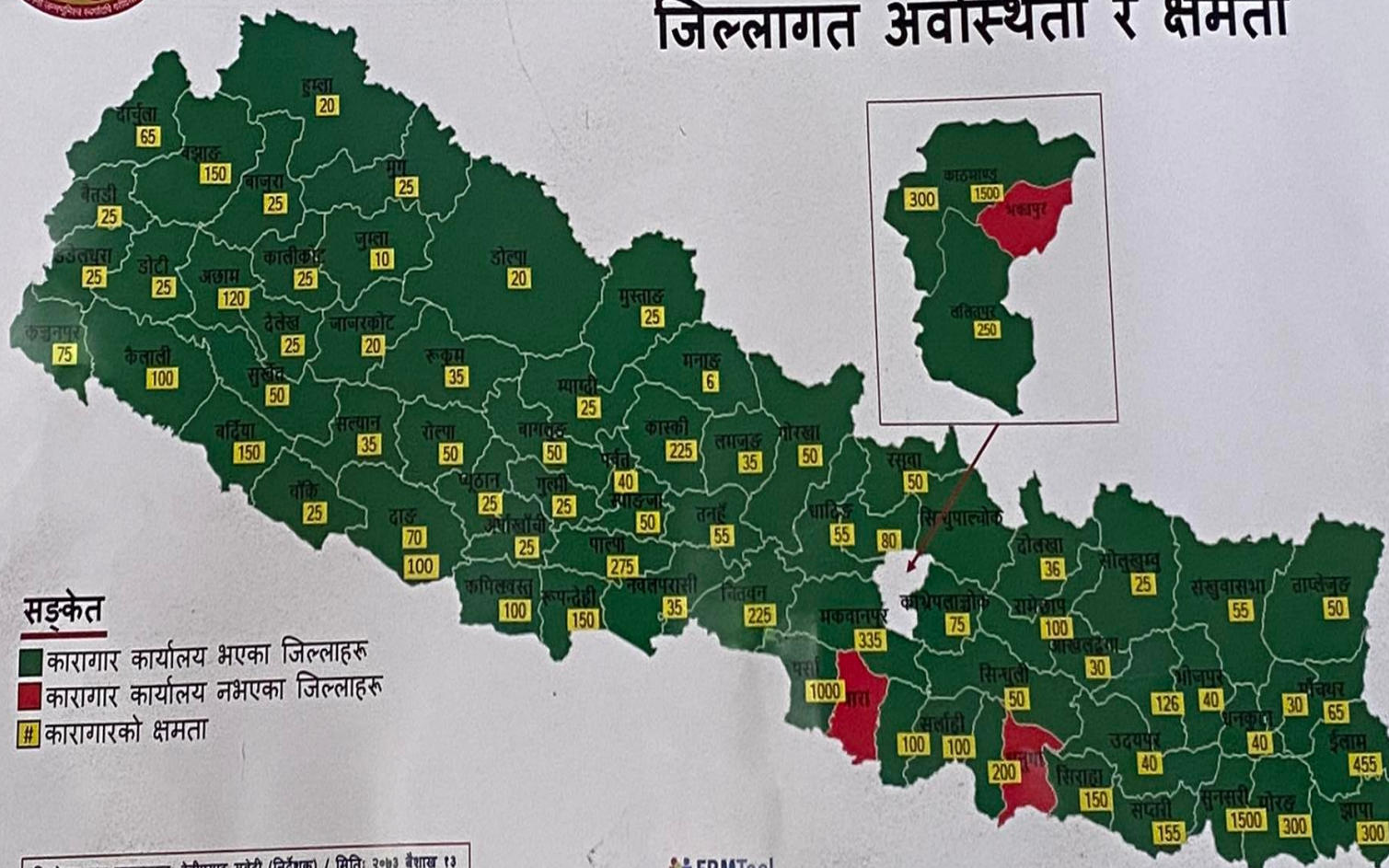
५. कारागार व्यवस्थापन विभागको संगठनात्मक संरचना र दरबन्दी

नेपाल सरकार
गृह मंत्रालय
कारागार व्यवस्थापन विभाग

नेपालका कारागारहरू जिल्लागत अवस्थिती र क्षमता

६. सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवारी र कर्मचारी विवरण

क) कारागार ब्यबस्थापन बिभागको कर्मचारी विवरण र जिम्मेवार शाखा

सि.न.	नाम	पद	जिम्मेवारी	सम्पर्क न.
१	श्री बासुदेव घिमिरे	महानिर्देशक		9851140007
२	श्री झंकनाथ ढकाल	निर्देशक	बन्दी प्रशासन	9855047777
३	श्री झरेन्द्र प्रसाद चापागाउँ	निर्देशक	प्रशासन तथा योजना	9851332594
४	श्री केशव प्रसाद प्रसाई	उपसचिव (लेखा)	आर्थिक प्रशासन	9851332595
५	श्री रामचन्द्र सिवाकोटी	शाखा अधिकृत	प्रशासन तथा योजना	9851208129
६	श्री गणेश गौतम	शाखा अधिकृत	बन्दी प्रशासन	9851209129
७	श्री तुल बहादुर खड्का	कानून अधिकृत	कानून	9848069059
८	श्री शिवहरी विडारी	लेखा अधिकृत	आर्थिक प्रशासन	9861281524
९	श्री जानकी शर्मा गौतम	नायव सुब्बा	प्रशासन तथा योजना	9847844127
१०	श्री सरिता पंगेनी	नायव सुब्बा	बन्दी प्रशासन	9851145694
११	श्री दुर्गा देवी कोइराला	नायव सुब्बा	जिन्सी	9843040555
१२	श्री सुमन राउत	लेखापाल	आर्थिक प्रशासन	9851210749
१३	श्री नरहरी लुइटेल	बेरुजु विज्ञ	आर्थिक प्रशासन	9841317909
१४	श्री करिष्मा काफ्ले	कम्प्युटर अपरेटर	आर्थिक प्रशासन	9843158502
१५	श्री सरस्वता पौडेल	खरिदार	प्रशासन तथा योजना	9841163265
१६	श्री उशा श्रेष्ठ	स.क.अ	प्रशासन तथा योजना	9847931010
१७	श्री काले तामांग	ह.स.चा	प्रशासन तथा योजना	9849039507
१८	श्री केश बहादुर भुजेल	ह.स.चा	प्रशासन तथा योजना	9841491810
१९	श्री वाला सुबेदी	ह.स.चा	प्रशासन तथा योजना	9813686863
२०	श्री लक्ष्मी थापा	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन तथा योजना	9841845879
२१	श्री सरोज सिग्देल	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन तथा योजना	9841117880
२२	श्री भिमा तामांग	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन तथा योजना	9843637224
२३	श्री पशुपति पाण्डे	कार्यालय सहयोगी	पाले पहरा	9841787496

कारागार ब्यबस्थापन बिभाग, कालिकास्थान

ख) देशका बिभिन्न कारागारहरुमा रहेका कैदीबन्दीहरुको मास्केवारी

२०७८ चैत मसान्तको कैदीबन्दीहरुको विवरण

प्रदेश	सि.नं.	जिल्लाहरु	कैदी		बन्दी/थुनुवा		जम्मा		कुल जम्मा	आश्रित	विदेशी		कैफियत
			पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला			संख्या	राष्ट्रियता	
प्रदेश नं १	१	ताप्लेजुङ	१०४	०	३७	०	१४१	०	१४१	०	२	भारतीय	
	२	पाँचथर	७८	१३	४९	१	१२७	१४	१४१	१	१	भारतीय	
	३	इलाम	१९३	१५	५५	९	२४८	२४	२७२	०	८	भुटानी १, भारतीय ७	
	४	संखुवासभा	९५	५	५२	१	१४७	६	१५३	०	१	भारतीय	
	५	तेह्रथुम	६४	५	७	१	७१	६	७७	२	०	भारतीय	
	६	धनकुटा	४८	४	२५	०	७३	४	७७	०	०	भारतीय	
	७	भोजपुर	७५	६	२५	१	१००	७	१०७	१	१	भारतीय	
	८	खोटाङ	१०३	४	२१	१	१२४	५	१२९	१	०	भारतीय	
	९	सोलुखुम्बु	४२	४	३८	५	८०	९	८९	०	०	भारतीय	
	१०	ओखलढुंगा	५४	५	२६	२	८०	७	८७	१	०	भारतीय	
	११	उदयपुर	९८	८	७७	०	१७५	८	१८३	१	१	भारतीय	
	१२	झापा	५४५	३८	५७८	३७	११२३	७५	११९८	३	९९	भारतीय ९०, भुटानी ८, अमेरिकी १	
	१३	मोरङ	४७८	४२	३५३	२९	८३१	७१	९०२	३	७६	भारतीय ६६, भुटानी १०	
	१४	सुनसरी	१०३५	०	६३८	०	१६७३	०	१६७३	०	७९	भारतीय ७८, भुटानी १	
मधेश प्रदेश	१५	सप्तरी	१७७	७	१८८	४	३६५	११	३७६	१	२१	भारतीय	
	१६	सिराहा	२२०	१०	३४६	१७	५६६	२७	५९३	२	१६	भारतीय	
	१७	महोत्तरी	९९	१४	४०१	३४	५००	४८	५४८	९	३६	भारतीय	
	१८	सर्लाही					०	०	०	०	०	०	कैदीबन्दी नभएको
	१९	रौतहट	९७	७	२३२	६	३२९	१३	३४२	१	२७	भारतीय	
	२०	पर्सा	५०८	३२	५८६	२०	१०९४	५२	११४६	३	१६७	भारतीय १६६, पाकिस्तानी १	
वामती प्रदेश	२१	दोलखा	९१	०	५०	०	१४१	०	१४१	०	०	भारतीय	
	२२	रामेछाप	२५०	९	४३	२	२९३	११	३०४	०	१०	नाइजेरियन १, भारतीय ९	
	२३	सिन्धुली	१०८	१२	४११	५	५१९	१७	५३६	१	२९	भारतीय	
	२४	काभ्रेपलाञ्चोक	१०७	०	१२६		२३३	०	२३३	०	३	भारतीय २, क्यानेडियन १	
	२५	सिन्धुपाल्चोक	७२	०	६७	०	१३९	०	१३९	०	०	भारतीय	

कारागार ब्यबस्थापन बिभाग, कालिकास्थान

२६	रसुवा	७८	४	६	०	८४	४	८८	०	४	पाकिस्तानी १, भारतीय १, चिनियाँ १, नाइजेरियन १
२७	नुवाकोट	१०७	१०	४३	२	१५०	१२	१६२	०	०	भारतीय
२८	धादिङ	११२	९	१८०	१८	२९२	२७	३१९	२	१३	भारतीय १२, चिनियाँ १
२९	चितवन	४३२	३०	२२६	१८	६५८	४८	७०६	२	२०	भारतीय
३०	मकवानपुर	६९७	०	२२३	०	९२०	०	९२०	०	६४	भारतीय ६३, पाकिस्तानी १
३१	ललितपुर	८३८	०	३८१	०	१२१९	०	१२१९	०	१०६	भारतीय ८२, द. अफ्रिका १, इरान १, चिनियाँ ४, जर्मन १, डेनमार्क १, तान्जानिया २, नाइजेरिया २, पपुवा न्युगिनी १, पाकिस्तानी १, फ्रान्स १, बेलायत २, भुटान १, रोमानिया ४, सेनेगल १, सिंगापुर १
३२	जगन्नाथदेवल	१५०६	१२४	१३१४	२१९	२८२०	३४३	३१६३	१३	२२३	भारतीय १२३, पाकिस्तानी १५, बंगलादेशी ५, फ्रान्स ४, माली १, भुटानी १, सिंगापुर १, नाइजेरिया ३, रसिया १, बोल्शिया ८, नेदरल्याण्ड २, जोडन १, अष्ट्रीया १, म्यानमार १, आइभरीकोष्ट २, टोगो १, सर्बिया १, इरान १, साउदी अरब १, जाम्बिया १, पोर्चुगल १, ब्राजिल १, अमेरिका २, बेलायत २, चिनियाँ १९, मलेसिया ४, जापान १,

कारागार ब्यबस्थापन बिभाग, कालिकास्थान

											नामेविया १, जर्मनी २, द. अफ्रिकी २, फिलिपिन्स १, थाइल्याण्ड ४, भेनेजुयला १, बेलायत १, द. कोरिया १, स्पेन १, अफ्रिका २ अन्य ३	
३३	डिल्लीबजार	२५८	०	२४०	०	४९८	०	४९८	०	३६	भारतीय २९, चिनियाँ १, पाकिस्तानी २, बंगलादेशी ४,	
३४	गोरखा	५९	७	३४	४	९३	११	१०४	०	१	भारतीय	
३५	लमजुङ	५२	५	४७	१	९९	६	१०५	०	१	भुटानी	
३६	तनहुँ	१३७	१०	१०८	२	२४५	१२	२५७	०	१	भारतीय	
३७	कास्की	४८०	२६	२८०	२७	७६०	५३	८१३	२	२७	भारतीय २५, अस्ट्रिया १, जर्मनी १	
३८	मनाङ	२	०	०	०	२	०	२	०	०		
३९	मुस्ताङ	५	०	३	०	८	०	८	०	०		
४०	पर्वत	८०	३	२०	०	१००	३	१०३	०	२	भारतीय	
४१	स्याङ्जा	६४	०	६०	१	१२४	१	१२५	०	१	भारतीय	
४२	म्याग्दी	६७	२	२४	०	९१	२	९३	०	१	भारतीय	
४३	बाग्लुङ	८०	३	७३	६	१५३	९	१६२	१	१	भारतीय	
४४	नवलपरासी पश्चिम	१८०	३६	२३३	३५	४१३	७१	४८४	२	२७	भारतीय	
४५	रूपन्देहि	१३६	०	२६९	०	४०५	०	४०५	०	२९	भारतीय	
४६	कपिलवस्तु	२८१	०	१३३	०	४१४	०	४१४	०	३१	भारतीय	
४७	पाल्पा	१९७	३९	४२	२	२३९	४१	२८०	२	१२	भारतीय	
४८	अर्घाखाँची	३७	२	१३	२	५०	४	५४	०	१	भारतीय	
४९	गुल्मी	४१	५	१५	२	५६	७	६३	०	१	भारतीय	
५०	रोल्पा	७५	४	२८	७	१०३	११	११४	०	०		
५१	प्युठान	५३	८	२३	२	७६	१०	८६	१	०		
५२	तुलसीपुर दाङ	४७२	२४	१६	१६	४८८	४०	५२८	१	१४	भारतीय	
५३	घोराही दाङ	१२८	०	१७३	०	३०१	०	३०१	०	८	भारतीय	
५४	बाँके	४२५	०	३५३	०	७७८	०	७७८	०	५९	भारतीय	
५५	वर्दिया	२१९	१४	१५३	१८	३७२	३२	४०४	३	८	भारतीय	
५६	रुकुम पश्चिम	५०	७	६४	१	११४	८	१२२	३	०	भारतीय	
५७	सल्यान	४२	१२	५४	१०	९६	२२	११८	३	०	भारतीय	
५८	डोल्पा	१८	०	८	०	२६	०	२६	०	०		
५९	जुम्ला	५७	१	५९	०	११६	१	११७	०	०		
६०	मुगु					०	०	०	०	०		कैदीबन्दी नभएको

कारागार ब्यबस्थापन बिभाग, कालिकास्थान

	६१	हुम्ला				०	०	०	०	०		कैदीबन्दी नभएको
	६२	कालिकोट	२४	३	२३	२	४७	५	५२	३	०	
	६३	जाजरकोट	३८	०	१५	०	५३	०	५३	०	०	
	६४	दैलेख	१०८	२२	३३	८	१४१	३०	१७१	३	१	भारतीय
	६५	सुर्खेत	२५८	३९	८१	९	३३९	४८	३८७	७	२	भारतीय
सुदुर पश्चिम प्रदेश	६६	बाजुरा	४२	०	१०	०	५२	०	५२	०	०	
	६७	बझाङ	५२	०	२०	०	७२	०	७२	०	२	भारतीय
	६८	डोटी	३९	०	१७	०	५६	०	५६	०	०	
	६९	अछाम	५५	५	१५	०	७०	५	७५	१	०	
	७०	दार्चुला	५७	१	१७	१	७४	२	७६	०	१	भारतीय
	७१	बैतडी	६७	०	२१	०	८८	०	८८	०	०	
	७२	डडेल्धुरा	७६	७	१०	४	८६	११	९७	२	०	भारतीय
	७३	कञ्चनपुर	१९२	१२	२१२	५	४०४	१७	४२१	०	२०	भारतीय
	७४	कैलाली	३२२	२२	१५४	८	४७६	३०	५०६	३	३६	भारतीय
	जम्मा	१३५३६	७३६	९९५७	६०५	२३४९३	१३४१	२४८३४	८४	१३३०		

पुरुष कैदी १३५३६

महिला कैदी ७३६

कूल कैदी १४२७२

पुरुष थुनुवा ९९५७

महिला थुनुवा ६०५

कूल थुनुवा १०५६२

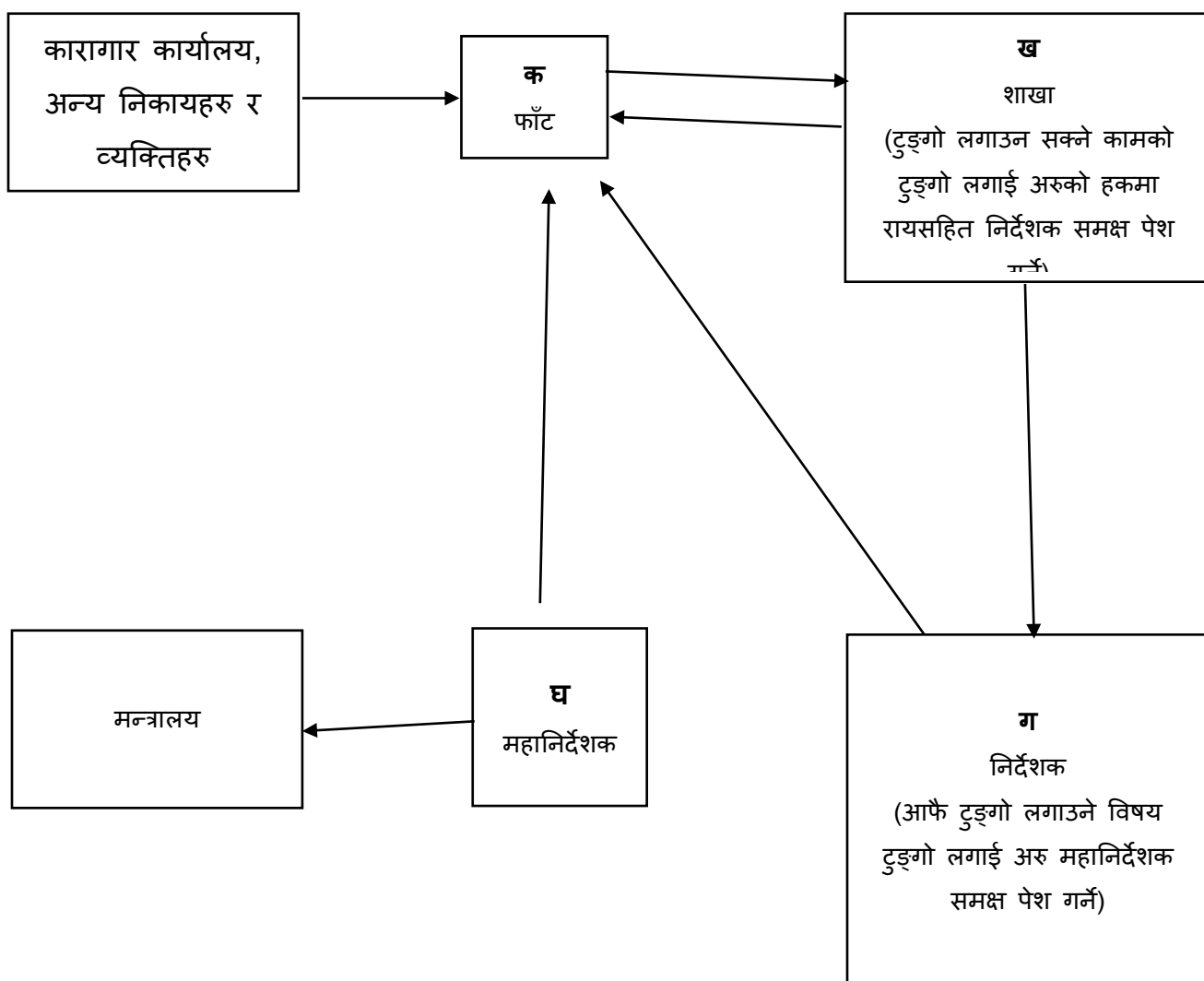
कूल जम्मा २४८३४

सि.नं.	जिल्लाहरु	कैदी			थुनुवा			कुल जम्मा	आश्रित	विदेशी		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा					
१	बालसुधार गृह भक्तपुर	१०२	१६	११८	१३५	१४	१४९	२६७				
२	बालसुधार गृह मोरङ	११७	०	११७	८८	०	८८	२०५				
३	बालसुधार गृह कास्की	५१	०	५१	४८	०	४८	९९				
४	बालसुधार गृह बाँके	१०१	०	१०१	८०	०	८०	१८१				
५	बालसुधार गृह मकवानपुर	३१	०	३१	२६	०	२६	५७				
६	बालसुधार गृह डोटी	२९	०	२९	१०	०	१०	३९				
७	बालसुधार गृह पर्सा	६	०	६	८८	०	८८	९४				
८	बालसुधार गृह रुपन्देही	४२	०	४२	५७	०	५७	९९				
	जम्मा	४७९	१६	४९५	५३२	१४	५४६	१०४१				

७. सेवा प्रदान गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

दस्तुर कुनै नलाग्ने र अवधि प्रक्रिया पूरा भए तुरुन्त ।

८. निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी

द्रष्टव्य :

चक्र १ :

क ख क

चक्र २ :

क ख ग क

९. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

प्रशासनिक निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी श्रीमान् सचिवज्यू गृह मन्त्रालय, न्यायिक निर्णयउपर पुनरावेदन अदालत ।

१०. सम्पादन गरेको मुख्य कामको विवरण

- ❖ बाँके जिल्लाको गनापुरमा खुला कारागार निर्माणको क्रममा रहेको ।
- ❖ बाँके जिल्लाको नौबस्तामा करिव ९ विगाहा क्षेत्रफलमा ३००० क्षमताको क्षेत्रीय कारागार निर्माण प्रकृया अन्तिम चरणमा पुगेको ।
- ❖ नुवाकोट जिल्लामा करिव ५३९ रोपनी क्षेत्रफलमा ७००० क्षमताको केन्द्रीय कारागार निर्माणको दोश्रो चरणको निर्माण कार्य निरन्तर भईरहेको ।
- ❖ ७४ वटा कारागारहरूमा प्राय सबै कारागारहरूमा CCTV, E-attendance, Metal Detector जस्ता उपकरणहरू जडान भईसकेको ।
- ❖ कैदीबन्दीहरूको अभिलेखवद्ध गर्न सबै कारागारहरूमा Prison Management Information System (PMIS) पूर्ण रुपमा लागु गर्न शुरु गरिएको ।
- ❖ धनकुटा जिल्लामा १९ रोपनी जग्गामा गम्भीर प्रकृतिका अपराधका कैदीबन्दीहरूलाई राख्न, साधारण प्रकृतिका लागि २५० र गोलघर सहितको विशेष प्रकृतिको ५० समेत गरी ३०० जना कैदीबन्दी राख्न सक्ने क्षमता भएको कारागार भवन निर्माणको लागि डि.पि.आर. तयार भईरहेको ।
- ❖ कारागारको आन्तरिक प्रशासन संचालनको लागि प्रत्येक आ.व.मा आन्तरिक प्रशासनमा कार्यरत चौकीदार, नाइके, सहनाइके लगायतलाई परिवर्तन गर्ने गरिएको ।
- ❖ २०७८ सालको प्रजातन्त्र दिवशको उपलक्ष्यमा बिभिन्न अदालतहरूबाट तोकिए बमोजिमको कैद सजाय भुक्तान गरिरहेका ५०१ जना कैदिवन्दीहरूको बाँकी अवधि माफी मिनाहा गरि कैदमुक्त गरिएको ।
- ❖ यस अवधिमा बिभिन्न कारणबाट एक कारागारबाट अर्को कारागारमा स्थानान्तरण गरिएका कैदीवन्दी संख्या ७५८ जना ।
- ❖ यस अवधिमा शत प्रतिशत कैद भुक्तान भई कैद मुक्त गरिएका कैदीवन्दीहरूको संख्या ९४ जना ।

- ❖ कारागार ऐन २०१९ र कारागार नियमावली २०२० अनुसार अहिलेको परिस्थितिमा कारागारलाई व्यवस्थित गर्न कठिनाई भएको हुँदा ऐन र नियमावलीलाई संशोधनका लागि मस्यौदा तयार गरी गृह मन्त्रालयमा पेश भैसकेको ।
- ❖ अदालत र कारागारमा कैद भुक्तान गरिरहेका कैदीबन्दीलाई अदालतमा उपस्थिति गराउन खर्चिलो र झन्झटिलो हुने हुँदा ९ वटा कारागारमा Video Conference बाट कैदीबन्दी उपस्थिति गराउन थालिएको र बाँकीका कारागारहरुमा समेत सो प्रविधि जडानको लागि प्रयास गरिरहेको ।

❖ बेरुजु फछ्यौट तर्फ

- कुल बेरुजु रु११,४०,३७०००।-
- २०७८ चैत्रसम्म फछ्यौट रु११,२२,०००।-
- म.ले.प.मा स.प.को लागि अनुरोध ४५,००,०००।-
- स.प.को लागि प्रमाण संम्लग्न रु ७५,००,०००।-
- म.प.मा मिन्हाको लागि समितिमा पेश रु ३१,१८,०००।-
- नियमितको लागि गृह मन्त्रालयमा पेश रु१,६०,८०,०००।-

२०७८ माघदेखि चैत्रसम्मको प्रगति

- स.प.को लागि अनुरोध रु२,१३,०००।-
- नियमितका लागि मन्त्रालयमा पेश भएको रु८६,९७,०००।-

११. विभागीय प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम र पद

बिभागीय प्रमुख - श्री बासुदेव घिमिरे, महानिर्देशक (९८५११४०००७)

सूचना अधिकारी - श्री रामचन्द्र शिवाकोटी, शाखा अधिकृत(९८५१२०८१२९)

१२. ऐन, नियम वा विनियम वा निर्देशिकाको सूची

१. नेपालको संविधान
२. कारागार ऐन, २०१९
३. कारागारनियमावली, २०२०
४. फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४
५. फौजदारी कसूर (कैदकट्टा) नियमावली, २०७६
६. ज्येष्ठ नागरिक ऐन, २०६३
७. बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५
८. निजामती सेवा ऐन, २०४९

९. निजामती सेवा नियमावली, २०५०
१०. मुलुकी अपराध संहिता, २०७४
११. स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८
१२. मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४
१३. प्रशासकीय कार्य फर्छ्यौट नियमहरू, २०२६
१४. कारागार व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७३
१५. मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल संचालन कार्यविधि, २०७७
१६. सर्वोच्च अदालतबाट सम्बन्धित विषयमा भएको आदेश र फैसलाहरू
१७. नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयका नीति निर्देशन र निर्णयहरू
१८. नेपाल सरकारले कारागार व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित विषयमा गरेको सन्धि, सम्झौता र सहमतिहरू
१९. बन्दीहरूको बडापत्र, २०६०
२०. कारागार व्यवस्थापन विभाग, विभाग र मातहतका निकायहरूबाट विद्यमान ऐन कानून र कार्यक्षेत्रको परिधिभित्र नीतिगत निर्णयहरू लगायत अन्य ऐन, नियम, निर्णय, परिपत्र आदि ।

१३. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

रु. हजारमा

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कुल बजेट		चैत्र मसान्त सम्मको खर्च	
		चालु खर्च	पूँजिगत खर्च	चालु खर्च	पूँजिगत खर्च
१	कारागार व्यवस्थापन विभाग	२७०८५	२६११०९	१२७६१	२००५५२
२	कारागार कार्यालय	१८२१४१५	१६१२	१२६४२९९	४७३१३

१४. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण

देशभरका कारागारहरूबाट २०७८ फाल्गुन ७ गते प्रजातन्त्र दिवशको अवसरमा सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यूबाट बिभिन्न अदालतबाट तोकिए बमोजिमको कैद नियमानुसार माफी मिनाहा गरि ५०१ जनालाई कारागारबाट कारागारबाट छाडिएको ।

१५. अघिल्लो आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना सञ्चालन गरेको भए सोको विवरण

छैन ।

१६. सार्वजनिक निकायको वेबसाइटमा भए सोको विवरण

वेबसाइट www.dopm.gov.np ईमेल mail@dopm.gov.np

१७. सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता र ऋण अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग सम्झौता सम्बन्धी विवरण

छैन ।

१८. सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन

छैन ।

१९. सार्वजनिक निकायमा निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संकलन गर्न तोकिएको समयावधि

सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४ तथा नियमावली २०६५ बमोजिम कारागार व्यवस्थापन विभागका सूचनाको वर्गीकरण			
सि.न.	विषय	सूचनाको प्रकार	कैफियत
१	साधारण सार्वजनिक गर्न सकिने	१. कारागार व्यवस्थापनको लागि छुटिएको बजेट, कार्यक्रम, खर्च र लेखा परिक्षण तथा बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी २. कारागार कार्यालयहरूको निरीक्षण तथा अनुगमन प्रतिवेदन ३. थुनुवा वा कैदीलाई छोड्न पर्ने फेसला वा आदेश भएको सूचना ४. कारागार कार्यालयहरूको मासिक प्रतिवेदन ५. कारागार कार्यालयहरूमा रहेका कर्मचारी तथा दरबन्दी सम्बन्धी विवरण ६. कारागार कार्यालयहरूमा सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरू ७. थुनुवा कैदी बन्दीहरूलाई दिइने सेवा र सुबिधा ८. कैद छुट पाएकाहरूको विवरण ९. कारागारहरूको क्षमता तथा कैदीहरूको अवस्था	
२	गोप्य निश्चित समयपछि सार्वजनिक गर्न सकिने	१०. कैद माफी मिनाहा सम्बन्धि विवरण ११. कैदीहरूको ब्याक्तिगत विवरण तथा सुरक्षा अवस्था १२. तोकिएका निषेधित बस्तुहरू कारागार भित्र लगेको विषयहरू १३. जेलरले थुनुवा वा कैदीलाई सजाय गरेको विषय १४. कैदी बन्दीको स्थान्तरण सम्बन्धी विषय १५. जेलबाट भागे भगाएको विषयहरू	
३	अति गोप्य सार्वजनिक गर्न नसकिने	१६. शान्ति सुरक्षा तथा जेलमा हिंसा नियन्त्रण गर्न गरिएका कामहरू १७. जेलमा रहदा थप अपराध गर्न सक्ने सूचना अनुसार सो नियन्त्रण गर्न गरिने क्रियाकलापहरू १८. शान्ति सुरक्षाको दृष्टिकोणले संवेदनशील विषय	

२०. सार्वजनिक निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिएको विवरण

छैन ।

२१. सार्वजनिक निकायमा सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण

छैन ।

रामचन्द्र शिवाकोटी
सूचना अधिकारी
मिति २०७९।१।१४